

Suomi 100 -tukiohjelma

1. Tavoitteet

Suomen valtiollisen itsenäisyyden satavuotisjuhlavuotta vietetään vuonna 2017. Valtioneuvoston kanslian asettama Suomi 100 -hanke vastaa juhlavuoden ohjelman rakentamisesta. Ohjelman tavoitteena on vahvistaa yhteenkuuluvuuden tunnetta sekä vahvistaa Suomea erilaisin konkreettisin keinoin.

Suomi 100 -ohjelma muodostuu itsenäisistä, erilaisten toimijoiden toteuttamista hankkeista. Ohjelmaa kootaan avoimella hankehaulla. Ohjelmaan liittäminen edellyttää kohdassa 4.2 esiteltävien perusedellytysten täyttymistä.

Varmistaakseen tavoitteiden mukaisen Suomi 100 -ohjelman muodostumisen valtio voi harkinnanvaraisesti avustaa taloudellisesti sellaisia ohjelmaan liitettyjä hankkeita, joiden toteutuminen on juhlavuoden näkökulmasta erityisen tärkeää. Hankkeiden taloudellinen avustaminen tapahtuu Suomi 100 -tukiohjelman puitteissa valtionavustuksena.

2. Tukiohjelman perusteet

Valtionavustuksia myönnetään tämän tukiohjelman puitteissa sellaisille juridisten henkilöiden toteuttamille hankkeille,

- jotka on liitetty Suomi 100 -ohjelmaan,
- joiden toteutuminen edellyttää Suomi 100 -rahoitusta,
- joiden toteutuminen on Suomi 100 -tavoitteiden ja kokonaisuuden näkökulmasta erityisen tärkeää, ja
- jotka täyttävät muut rahoituksen edellytykset (ks. 4.2)

Valtionapuviranomainen on Valtioneuvoston kanslia.

Valtionavustusten myöntäminen perustuu Valtionavustuslakiin (688/2001).

Silloin, kun kyse on taloudellisesta toiminnasta, joka täyttää EU:n valtiontuen kriteerit, sovelletaan valtionavustuslain lisäksi EU:n yleistä ryhmäpoikkeusasetusta (tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annettu komission asetus (EU) N:o 651/2014), ja sen artikloja

- 25 tutkimus- ja kehitystyöhön sekä innovaatiotoimintaan myönnettävä tuki
- 28 pk-yritysten innovaatiotuki
- 53 tuki kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistämiseen
- 54 audiovisuaalisia teoksia edistävät tukiohjelmat

EU:n valtiontuen kriteerit täyttyvät, kun avustus

- on peräisin julkisista varoista
- muodostaa yritykselle valikoivan edun
- vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua ja
- vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Ryhmäpoikkeusasetusta sovelletaan, kun edelliset kriteerit täyttyvät ja kun tukimuoto täyttää ryhmäpoikkeusasetuksen edellytykset.

Joissakin tapauksissa avustuksen myöntämiseen voidaan soveltaa myös yleistä de minimis-tukiasetusta (1407/2013).

Arvion siitä, onko kyse avustuksesta taloudelliseen toimintaan, tekee Valtioneuvoston kanslia tapauskohtaisesti.

3. Tukiohjelman kesto ja enimmäismäärä

Tukiohjelma on voimassa 8.12.2015 - 28.2.2018 niin, että tukikelpoisten kustannusten täytyy syntyä aikavälillä 8.12.2015 - 31.1.2018, mutta maksatuksia voidaan hoitaa vielä vuoden 2018 helmikuun loppuun asti.

Valtioneuvoston kanslia myöntää avustuksia ohjelman perusteella kaikkiaan enintään 12 miljoonaa euroa. Todellinen tukiohjelmaan käytettävissä oleva rahoituksen suuruus määräytyy valtion vuosittaisten talousarvioiden perusteella.

4. Ehdot

4.1 Tuensaajat

Rahoitusta voidaan myöntää yhdistyksille, yrityksille tai muille juridisille henkilöille, joilla on y-tunnus, jonka velvoitteet kuten verot ja maksut on hoidettu asianmukaisesti, ja jotka to-

teuttavat Suomi 100 -ohjelmaan liitettyä hanketta. Toimija voi olla suomalainen tai muualta tuleva. Silloin, kun kyse on taloudellisesta toiminnasta, muualta tulevan toimijan täytyy olla rekisteröitynyt Suomessa.

EU:n valtiontukisääntelyn soveltaminen

Jos avustuksen hakija harjoittaa taloudellista toimintaa ja avustus täyttää EU:n valtiontuen kriteerit, avustuksen myöntämiseen sovelletaan yleisen valtionavustuslain (688/2001) menettelytapasäännösten lisäksi yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen yleisiä ehtoja ja ao. tukimuodolle asetettuja erityisiä ehtoja (artikla 25 tutkimus- ja kehitystyöhön sekä innovaatio-toimintaan myönnettävä tuki, artikla 28 pk-yritysten innovaatiotuki, artikla 53 tuki kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistämiseen tai artikla 54 audiovisuaalisia teoksia edistävät tukiohjelmat).

Ks. taloudellisen toiminnan ja EU valtiontuen kriteereistä:

http://www.tem.fi/kuluttajat_ ja_ markkinat/ eu_ n_ valtiontukisaantely/ mita_ on_ valtiontuki_ j_ a_ miten_ sita_ sovelletaan

Avustusta ei myönnetä yrityksille, jotka ovat yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 2 artiklan 18 kohdan mukaisesti taloudellisissa vaikeuksissa.

Avustusta ei myöskään makseta yritykselle, jolle on annettu sellaiseen komission aikaisempaan päätökseen perustuva maksamaton perintämääräys, jossa tuki on julistettu sääntöjen vastaiseksi ja sisämarkkinoille soveltumattomaksi.

Avustuksella on oltava yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen säännösten mukaisesti kannustava vaikutus. Tuella katsotaan olevan kannustava vaikutus, jos tuensaaja on jättänyt kirjallisen tukihakemuksen ennen hanketta tai toimintaa koskevien töiden aloittamista. Kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistämiseen myönnettävältä tuelta ei edellytetä kannustavaa vaikutusta.

4.2 Suomi 100 -edellytykset tuelle

- Hanke täyttää Suomi 100 -ohjelman perusedellytykset eli se on liitetty Suomi 100 -ohjelmaan ennen rahoituksen myöntämistä.

Perusedellytykset ovat:

- Kyse on **erityisestä**, itsenäisyyden juhluvoiteen liittyvästä tai sitä juhlistavasta hankkeesta kuten esimerkiksi tapahtumasta, tilaisuudesta, näyttelystä, teoksesta, kehitysprojektista, päätöksestä tai kampanjasta. Yhteyden juhluvoiteen tulee selvästi ilmetä hankkeen sisällössä. Hankkeet voivat liittyä laajasti elämän ja yhteiskunnan eri osa-alueisiin.
- Hanke toteuttaa teemaa **Yhdessä**. Tämä voi toteutua hankkeessa esimerkiksi uudenlaisen yhteistyön, laajan osallistumisen sekä yhdessä tekemisen kautta. Hanke voi vahvistaa yhteisöllisyyttä ja yhteenkuuluvuuden tunnetta sekä yhdistää kokemuksena monia erilaisia kohderyhmiä.

Myös hankkeen sisältö voi kuvastaa Yhdessä-teemaa. Hanke ei voi olla poissulkeva tai syrjivä.

- Hanke toteuttaa jotain kolmesta **painopistealueesta**:
 1. *Suomen 100 vuotta*

Itsenäisen Suomen rakentuminen. Ymmärrys siitä, mikä on olennaisista Suomen sadassa vuodessa: kansanvallan tarina laajasti nähtynä, sananvapaus, itsenäisyyden tekijät ja näkijät sekä itsenäisen Suomen kulttuuri, sivistys ja arvot. Hankkeiden sisältö liittyy ensisijaisesti ajanjaksoon 1917–2016, erityistapauksissa hanke voi liittyä myös ajanjaksoon 1863–1916.
 2. *Suomi 2017*

Suomi-omakuva: millainen Suomi on juuri nyt. Ajassa olevat ilmiöt, ihmiset, tekijät ja näkijät. Yhteiset elämykset elämän koko kirjossa, juhlan kokeminen yhdessä kaikkialla Suomessa. Hankkeiden sisältö liittyy nykyhetkeen eli vuoteen 2017.
 3. *Suomen tulevaisuus*

Millaisen Suomen tahdomme ja teemme; konkreettisia tekoja ja päätöksiä, jotka vahvistavat Suomea ja suomalaisten yhteenkuuluvuuden tunnetta. Uuden kokeilua. Lupa tehdä toisin. Tulevaisuuden tekijöiden ääni. Hankkeiden sisältö liittyy Suomen tulevaisuuteen.
 - Hankkeen pääasiallinen **toteutumisaika** on itsenäisyyden juhluvuosi 2017. Hanke voi toteutua vuoden 2016 aikana edellyttäen että se erityisen selkeästi liittyy juhluvuoden teemojen ja sisällön rakentumiseen.
 - Hankkeen keskeinen sisältö ei ole tuotteen tai palvelun myynti. Suomi 100 -hankkeeseen liittyvistä kaupallisista oikeuksista sovitaan erillisellä sopimuksella.
 - Hanke on hyvien tapojen ja lakien mukainen.
- Rahoitettavilta ohjelmahankkeilta edellytetään perusedellytysten lisäksi vähintään seuraavia asioita:
 1. **Valtakunnallisuus**: hanke toteutuu maantieteellisesti vähintään kahdessa maakunnassa tai on muuten sisällöltään tai merkitykseltään kansallinen tai kansainvälinen hanke.
 2. Taloudellisen osallistumisen kohteena on ensisijaisesti muu kuin julkisin varoin rahoitettu perustoiminta tai rakennusinvestointi.

- Arvioinnissa annetaan erityistä painoarvoa myös seuraaville asioille:
 1. **Vaikuttavuus:** hanke vahvistaa Suomea tai suomalaisten yhteenkuuluvuuden tunnetta jollakin konkreettisella tavalla, esimerkiksi tekoina, päätöksinä tai niihin johtavana toimintana.
 2. **Ainutlaatuisuus, innovatiivisuus, luovuus:** hanke on jotain uutta ja erityistä tai uudella tavalla tehty, tai siihen liittyy sellaisia elementtejä.
 3. **Saatavuus:** hankkeen keskeinen sisältö on mahdollisimman laajasti käytettävissä esimerkiksi verkossa.

4.3 Tukikelpoiset kustannukset ei-taloudellisessa toiminnassa

Tukikelpoisia ovat pääsääntöisesti kaikki kustannukset, jotka liittyvät toimintoihin, jotka ovat välttämättömiä rahoituksen myöntämispäätöksessä tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Ei-välttämättömiä ja siksi ei-tukikelpoisia kustannuksia ovat esimerkiksi rahoituksen saajan vapaaehtoiset vakuutukset, rahoituskulut, lahjoista ja stipendeistä aiheutuvat menot sekä laskennalliset kulut.

4.4. Tukikelpoiset kustannukset taloudellisessa toiminnassa

Yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen (651/2014) 25 artiklan mukaisissa tutkimus- ja kehityshankkeissa tukikelpoisia kustannuksia ovat:

- henkilöstökustannukset: tutkijat, teknikot ja muu tutkimustoimintaa avustava henkilöstö siltä osin kuin henkilöstö toimii hankkeen parissa
- välineiden ja laitteiden kustannukset siltä osin kuin ja siltä ajalta kun niitä on käytetty hankkeessa. Jos tällaisia välineitä ja laitteita ei käytetä hankkeen tarpeisiin koko niiden käyttöikä, tukikelpoisiksi katsotaan ainoastaan poistokustannukset, jotka vastaavat hankkeen kesto laskettuna yleisesti hyväksytyjen kirjanpitoperiaatteiden mukaan
- ulkopuolisista lähteistä markkinaehdoin ostetun tai käyttöluvalla hankitun sopimukseen perustuvan tutkimuksen, tietämyksen ja patenttien kustannukset sekä konsultoinnin ja vastaavien palveluiden kustannukset, kun niitä on käytetty yksinomaan hanketta varten
- muut yleiskustannukset ja toimintakustannukset, mukaan lukien suoraan hankkeesta aiheutuvat materiaalien, tarvikkeiden ja vastaavien tuotteiden kustannukset

Yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 28 artiklan mukaisissa pk-yrityksille myönnettävissä innovaatiotuissa tukikelpoisia kustannuksia ovat:

- innovaatiotoiminnan neuvontapalveluihin ja innovaatiotoimintaa tukeviin palveluihin liittyvät kustannukset

Yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 53 artiklan mukaisissa kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistämishankkeissa tukikelpoisia kustannuksia ovat:

- kulttuurilaitoksen tai kulttuuriperintökohteen kustannukset, jotka liittyvät jatkuvaan tai ajoittaiseen toimintaan, kuten näyttelyihin, esityksiin, tilaisuuksiin ja niiden kaltaisiin kulttuuri-toimintoihin, jotka ovat osa tavanomaista liiketoimintaa
- kustannukset, joita aiheutuu kulttuuri- ja taidekasvatustoiminnoista ja kulttuuri-ilmaisujen moninaisuuden suojelemisen ja edistämisen tärkeyttä koskevan tietoisuuden lisäämisestä koulutusohjelmilla ja kansalaisten tietoisuuden parantamiseen tähtäävillä ohjelmilla, myös käyttämällä uutta teknologiaa
- kustannukset, joita aiheutuu kulttuurilaitokseen tai kulttuuriperintökohteeseen ja -toimintoihin pääsyn parantamisesta, mukaan lukien digitalisoinnista ja uuden teknologian käytöstä aiheutuvat kustannukset ja vammaisten esteettömyyden parantamisesta aiheutuvat kustannukset
- toimintakustannukset, jotka liittyvät suoraan kulttuurihankkeeseen tai -toimintoon, kuten kiinteistön ja kulttuuritilojen vuokraus, matkakulut, materiaalit ja tarvikkeet, jotka liittyvät suoraan kulttuurihankkeeseen tai -toimintoon, näyttelyjen arkkitehtoniset rakenteet ja näyttämölavasteet, koneiden, ohjelmistojen ja laitteiden lainaus ja vuokraus ja poistot niistä, tekijänoikeuksien kattamien teosten ja muiden niihin liittyvillä immateriaalioikeuksilla suojattujen sisältöjen hankkimisesta aiheutuvat kustannukset, mainontakustannukset ja kustannukset, jotka ovat suoraan seurausta hankkeesta tai toiminnosta
- kulttuurilaitoksessa tai kulttuuriperintökohteessa taikka hankkeen parissa työskentelevästä henkilöstöstä aiheutuvat kustannukset
- kustannukset, jotka aiheutuvat ulkopuolisten konsulttien ja palveluntarjoajien tarjoamista neuvonta- ja tukipalveluista ja jotka ovat suoraan seurausta hankkeesta

Yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 54 artiklan mukaisten audiovisuaalisten teosten osalta tukikelpoisia kustannuksia ovat tuotannosta aiheutuvat kokonaiskustannukset.

4.5 Tuki-intensiteetit

Suomi 100 -avustus on pääsääntöisesti aina osarahoitusta ja edellyttää tuensaajalta myös omaa rahoitusta, jollei valtionavustuksen myöntämisen tavoitteiden saavuttamiseksi välttämättömistä ja perustelluista syistä muuta johdu.

Kun kyse on EU:n kriteerien mukaisesta taloudellisesta toiminnasta, tuki-intensiteetit ovat seuraavat:

- tutkimus- ja kehityshankkeissa tuki-intensiteetti voi olla enintään 100%, kun kyse on perustutkimuksesta, ja 25% kun kyse on kokeellisesta kehittämisestä. Jälkimmäistä voidaan nostaa 10 prosenttiyksikköä keskisuurten yritysten tapaukses-

sa ja 20 prosenttiyksikköä pienten yritysten tapauksessa. Kokeellisen kehittämisen tuki-intensiteettiä voidaan myös nostaa 15%, mikäli hankkeen tuloksia levitetään laajasti konferensseissa, julkaisuissa, avoimissa tietokannoissa tai vapaan tai avoimen lähdekoodin ohjelmiston kautta, tai mikäli hankkeeseen liittyy todellista yhteistyötä

- o sellaisten yritysten välillä, joista vähintään yksi on pk-yritys, tai se toteutetaan vähintään kahdessa EU-jäsenvaltiossa tai jäsenvaltiossa ja ETA-sopimuksen sopimuspuolena olevassa valtiossa, eikä mikään yksittäinen yritys vastaa enemmästä kuin 70 prosentista tukikelpoisia kustannuksia, tai
 - o yrityksen ja yhden tai useamman tutkimus- ja tiedonlevittämisorganisaation välillä siten, että jälkimmäiset kantavat vähintään 10 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista ja niillä on oikeus julkaista omat tutkimustuloksensa
- pk-yrityksille myönnettävän innovaatiotuen tuki-intensiteetti voi olla enintään 50%.
 - jos tuki myönnetään toimintatukena kulttuurihankkeisiin ja kulttuuriperinnön edistämiseen, tukimäärä ei saa ylittää toiminnasta aiheutuvien tappioiden ja kohdullisen voiton kattamiseksi välttämätöntä määrää kyseisen ajanjakson aikana.
 - audiovisuaalisiin teoksiin liittyvän tuen tuki-intensiteetti voi olla enintään 50%, tuki-intensiteettiä voidaan korottaa ryhmäpoikkeusasetuksen 54 artiklan mukaisesti kuitenkin siten, että tuen enimmäisintensiteetti on enintään 100%.

4.6 Tuen kasautuminen

Suomi 100 -ohjelmahankkeiden julkisen tuen kokonaismäärä ei-taloudellisessa toiminnassa ei voi ylittää 100% tukikelpoisista kustannuksista.

Jos kyse on taloudellisen toiminnan tukemisesta ja rahoituksen myöntämiseen sovelletaan yleistä ryhmäpoikkeusasetusta, samoihin tukikelpoisiin kustannuksiin kohdentuva avustus voi kasautua muun julkisen tuen kanssa ainoastaan silloin, jos tällainen tukien kasaantuminen ei johda yleisessä ryhmäpoikkeusasetuksessa sovellettavan tuen enimmäisintensiteetin tai enimmäismäärän ylittymiseen.

Suomi 100 -tukiohjelman yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen puitteissa myönnettyä avustusta ei lasketa mukaan yrityksen de minimis -tukikiintiöön.

4.7 Muut ehdot

- Avustuksen saaja sitoutuu ilmoittamaan viipymättä avustuksen myöntäjälle muutoksista hankkeessa tai sen budjetissa.
- Avustuksen saajan tulee huolehtia kirjanpidosta vähintään kirjanpitolain ja -asetuksen edellyttämällä tasolla. Hanke on yrityksen kirjanpidossa erotettava omaksi kustannuspaikakseen, jotta hankkeen talous voidaan luotettavasti tarkistaa.

- Avustuksen myöntäjällä tai sen nimeämällä taholla on oikeus tarkastaa hankkeen kirjanpitoa ja muuta hankkeeseen liittyvää materiaalia siltä osin kuin katsoo sen olevan tarpeen.
- Avustus myönnetään ja maksetaan pääsääntöisesti kahdessa erässä, joista toinen erä avustuksen myöntäjän vastaanotettua ja hyväksyttyä hankkeen loppuraportin. Mikäli maksueriä on useampia kuin kaksi, edellyttää niiden maksaminen hankkeelta väliraporttia siitä, että hanke on edennyt toiminnallisesti ja taloudellisesti suunnitellulla tavalla.
- Maksetun avustuksen takaisinperintään sovelletaan, mitä valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään.

5. Raportointi ja seuranta

5.1 Raportointi

Avustuksen saaja sitoutuu raportoimaan hankkeesta vähintään sen päätyttyä avustuksen myöntäjän tekemää sähköistä loppuraporttipohjaa käyttäen. Mikäli maksatuseriä on useampia, voidaan tuen saajalta edellyttää lisäksi myös yksi tai useampia väliraportteja.

5.2 Tietojen julkisuus

Hanketietojen julkisuutta säätelee sekä julkisuuslaki (621/1999) että yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 9 artikla.

Valtioneuvoston kanslia viestii internet-sivuillaan (www.suomifinland100.fi) kaikista Suomi 100 -ohjelmaan kuuluvista hankkeista.